

5. Orlov V. (2015) "Professional formation of the personality of the teacher in the measurements of classical methodology" Section IV. Teacher of the vocational school. Sciences. works Ethnodesign: European vector of development and national context Book 3. Poltava. Pp. 359-366. Retrieved from: file:///D:/Documents/Nvpto_2014_8_17%20(1).pdf.
6. Stepanchenko N. I. (2017) "Professional Training System of Future Physical Education Teachers in Higher Education Establishments". (Doctoral dissertation) Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynsky State Pedagogical University Retrieved from: https://www.vspu.edu.ua/science/dis/des_11_1.pdf.
7. Maurer, M. R., & Jordan, P. J. (2006). Steps to successful physical education. Teacher education workshop: physical educator, Vol. 63 (1), pp. 53–56. available from: <https://eric.ed.gov/?id=EJ740231>
8. Physical Education and Sport at School in Europe : Eurydice Report [Electronic resource] // European Commission / EACEA / Eurydice, 2013. – Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2013. Available at: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice>.

УДК: 378.147:316.422

Павлова Т.В.
кандидат педагогічних наук, доцент,
Діденко Т.В., студентка 4 курсу,
Тильга С.В., магістрант
Національний університет фізичного виховання і спорту України м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ЗВО ФІЗКУЛЬТУРНОГО ПРОФІЛЮ

У статті розкриті особливості використання інноваційних методів навчання у підготовці студентів з фізичного виховання у ЗВО фізкультурного профілю. Відсутність інноваційних методів навчання для підготовки студентів у ЗВО є найгострішою проблемою сучасності у підготовці фахівців. Однією з вимог щодо впровадження базових освітніх програм бакалавра (підготовка фахівців) є широке використання активних та інтерактивних форм проведення навчальних курсів у навчальному процесі разом з неаудиторською роботою з метою формування та розвитку професійні навички викладацького складу. Основним завданням освітніх програм є впровадження інноваційних методів навчання у підготовці студентів щонайменше на 20% часу проведення класних занять.

Ключові слова: використання інноваційних методів, підготовка студентів у ЗВО, інновації у ЗВО фізкультурного профілю.

Павлова Т.В., Діденко Т.В., Тильга С.В. Использование инновационных методов обучения в подготовке студентов по физическому воспитанию в вузах физического профиля. В статье раскрыты особенности использования инновационных методов обучения в подготовке студентов по физическому воспитанию в ВУЗах физического профиля. Отсутствие инновационных методов обучения для подготовки студентов в ВУЗах является самой острой проблемой в обучении специалистов. Одним из требований к внедрению базовых образовательных программ бакалавриата (специализация) является широкое использование активных и интерактивных форм проведения занятий в учебном процессе в сочетании с неаудиторной работой с целью формирования и развития профессиональных навыков преподавательского состава. Основной задачей образовательных программ является внедрение инновационных методов обучения в подготовке студентов по меньшей мере на 20% времени проведения классных занятий.

Ключевые слова: использование инновационных методов, подготовка студентов в ЗВО, инновации в ЗВО физкультурного профиля.

Pavlova T., Didenko T., Tilga S. The use of innovative methods of teaching in the preparation of students in physical education in high schools of physical education. The article reveals the peculiarities of using innovative methods of teaching in the preparation of students in physical education in the physical education profile of the ZVO.

Many scientists are investigating the innovation activity in ZVO, in particular, Yermolova VM, Zagvyazinsky VI, Kolesnikov, O. V., Moskalenko N.V. etc. Analysis of the development of the modern educational system in Ukraine proves that innovative activity in the field of physical culture needs to be intensified, the search for new ways of improving the system of physical education, creation of new innovative technologies. The solution of this problem requires attention to the development of new learning technologies that would direct the future specialist in acquiring the necessary professional knowledge, skills and skills that meet the requirements of a modern social order. Today, the branch of physical education and sports needs young skilled personnel who not only possess modern knowledge but also know how to apply them in practice. Therefore, the problem of training specialists for the implementation of innovation activities is relevant in today's socio-economic conditions.

The lack of innovative teaching methods for students' training at ZVO is the most acute problem of the present in the training of specialists. One of the requirements for the implementation of the basic educational programs of the bachelor's degree (specialist training) is the widespread use of active and interactive forms of conducting classes in the educational process in conjunction with non-auditing work in order to form and develop the professional skills of the teaching staff. The main objective of the main educational programs is the introduction of innovative teaching methods in the training of students at least 20% of the time of classroom classes.

Key words: the use of innovative methods, the preparation of students in the ZVO, innovations in the ZVO of the physical culture profile.

Постановка проблеми. Інноваційну діяльність у ЗВО досліджують багато вчених, зокрема Єрмолова В.М., Загвязинский В.И., Колесников, О. В., Москаленко Н.В. та ін. Аналіз розвитку сучасної системи освіти в Україні доводить, що інноваційна діяльність в галузі фізичної культури потребує активізації, пошуку нових шляхів удосконалення системи фізичного виховання, створення нових інноваційних технологій. Вирішення вказаної проблеми потребує підвищення уваги до розробки нових технологій навчання, які б спрямували майбутнього спеціаліста у напрямку набуття необхідних професійних знань, умінь і навичок, що відповідають вимогам сучасного соціального замовлення. Сьогодні галузь фізичного виховання і спорту має потребу у молодих кваліфікованих кадрах, які не тільки володіють сучасними знаннями, але й знають, як застосувати їх на практиці. Тому проблема підготовки спеціалістів до здійснення інноваційної діяльності є актуальною в сучасних соціально-економічних умовах[2].

Відсутність інноваційних методів навчання у підготовці студентів у ЗВО – це найгостріша проблема сьогодення у підготовці спеціалістів. Однією з вимог до умов реалізації основних освітніх програм бакалаврата (підготовка спеціаліста) є широке використання в навчальному процесі активних та інтерактивних форм проведення заняття у поєднанні з позааудиторною роботою з метою формування та розвитку професійних навичок навчаючих. Головною ціллю основних освітніх програм є впровадження інноваційних методів навчання у підготовку студентів щонайменше 20% від часу аудиторних занять[5].

Підготовка спеціалістів з фізичної культури і спорту для здійснення інноваційної діяльності передбачає побудову освітнього процесу на основі врахування постійно змінних інтересів і освітніх потреб, а також втілення індивідуального підходу до кожного учасника навчального процесу. Одним із шляхів активізації студентів до інноваційної діяльності є побудова навчального процесу на основі застосування інтерактивних методів навчання. На відміну від традиційних методів навчання, які побудовані за принципом «підтримуючого навчання», тобто відтворення студентам готових зразків навчальної діяльності, інтерактивні методи мають такі переваги:

– засвоєння умінь, навичок, знань з мети освіти перетворюються на засіб розвитку здібностей; на зміну «суб'єкт-об'єктній роботі зі студентом приходять співпраця, коли викладач і студент не протистоять один одному, а виступають один за одного як партнери розвитку однієї думки;

– стає суб'єктом свого власного розвитку, розглядається як самооцінка особи[1,3].

Використання інтерактивних методів навчання дозволяє активізувати творчу активність студентів, самостійно впроваджувати нові ідеї й технології навчання і виховання[4].

Метою роботи є науково обґрунтувати шляхи удосконалення підготовки бакалаврів з напрямку фізичне виховання до інноваційної діяльності.

Завдання роботи:

1. Вивчити і проаналізувати доступні нам джерела літератури з проблеми інноваційних методів, що використовуються зі студентською молоддю у фізичному вихованні.

2. Визначити найбільш ефективні інноваційні методи роботи зі студентською молоддю.

3. Проаналізувати результати анкетування студентів з приводу використання інноваційних методів навчання в процесі підготовки бакалаврів за напрямом фізичне виховання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для вивчення проблеми у застосуванні інтерактивних методів навчання при підготовці студентів у ЗВО нами було проведено анкетування. Дослідження проводились на базі НУФВСУ зі студентами 3 і 4 курсів, що навчаються за спеціальністю 017 Фізичне виховання і спорт. В дослідженні приймали участь 35 студентів, з них 20 хлопців і 15 дівчат. Студентам було запропоновано відповісти на питання складеної нами анкети. Анкетування проводилось на початку вивчення дисципліни та після вивчення дисципліни під час якої використовувались інноваційні методи навчання, такі як: міні-лекції, інформаційні повідомлення, "мозковий штурм", робота в групах (брейн ринг, «автобусна зупинка»), презентації, дискусії. Після цього отримані результати були нами проаналізовані та проведено порівняння результатів відповідей. Проводячи аналіз результатів анкетування ми можемо зазначити, що на початку експерименту на друге питання анкети (Яке Ваше відношення до введення в процес навчання інтерактивних методів?) студенти відповіли: відмінно - 30% студентів, добре -30%, задовільно – 15% та незадовільно – 25% студентів. Але ці показники значно відрізняються від відповідей які були отримані наприкінці досліджень, відповідно 75% - відмінно, 15% - добре та 10% задовільно. Оцінку незадовільно не виставив жоден студент (Рис.1.).

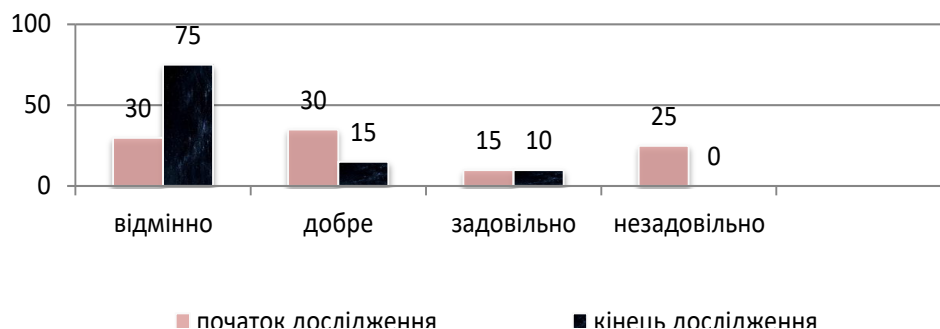

Рис.1. Результати відповіді на питання анкети: Яке Ваше відношення до введення в процес навчання інтерактивних

методів?

На питання (Як Ви вважаєте, чи покращить рівень знань студентів проведення занять з використанням інтерактивних методів?) студенти відповіли наступним чином. На початку дослідження: «Так» відповіли 15% студентів; «Скоріше так, ніж ні» - 30%; «Скоріше ні, ніж так» - 30%; «Ні» - 0%; «Ніколи над цим не міркував/ла» - 25% студентів. Такі відповіді, особливо те, що студенти навіть про це не замислюються свідчить про пасивність та відсутність зацікавленості студентів педагогічним процесом. Кінцеві результати опитування показали наступні результати: «Так» відповіли 90% студентів; «Скоріше так, ніж ні» - 8%; «Скоріше ні, ніж так» - 0%, «Ні» - не було жодної відповіді та «Ніколи над цим не міркував/ла» - 2% студентів (Рис.2).

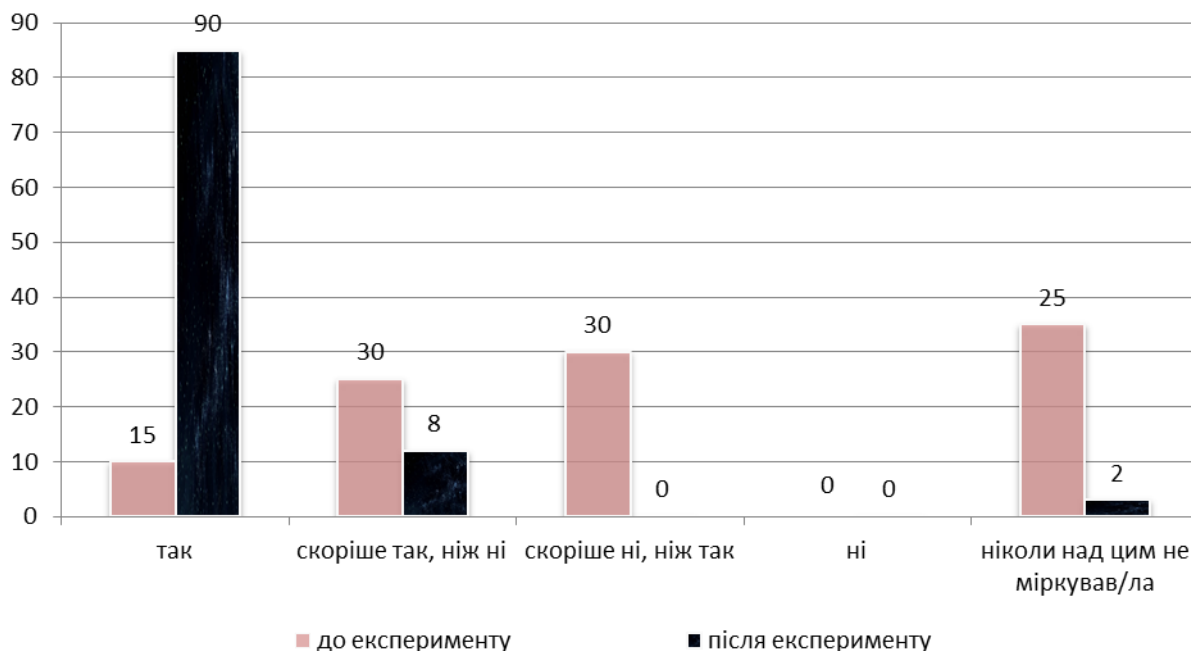

Рис.2. Результати відповіді на питання анкети: Як Ви вважаєте, чи покращить рівень знань студентів проведення занять з використанням інтерактивних методів?

Наступне запитання анкети стосувалось безпосередньо подальшої перебудови процесу навчання та введення в педагогічний процес інтерактивних методів навчання (Чи є у Вас бажання, щоб більшість дисциплін викладались з використанням інтерактивних методів?). На це питання на початку експерименту більшість студентів відповіли, що вони про це навіть не міркували – 50%, «Так» відповіли 10% студентів, «Скоріше так, ніж ні» - 17%; «Скоріше ні, ніж так» - 20% , «Ні» - 8% студентів. Після того як завершився експеримент та студенти були ознайомлені з самими поширеними інтерактивними методами вони суттєво змінили свою думку. «Так» відповіли 37% студентів, «Скоріше так, ніж ні» - 43%; «Скоріше ні, ніж так» - 20% , «Ні» - 5% студентів (Рис.3).

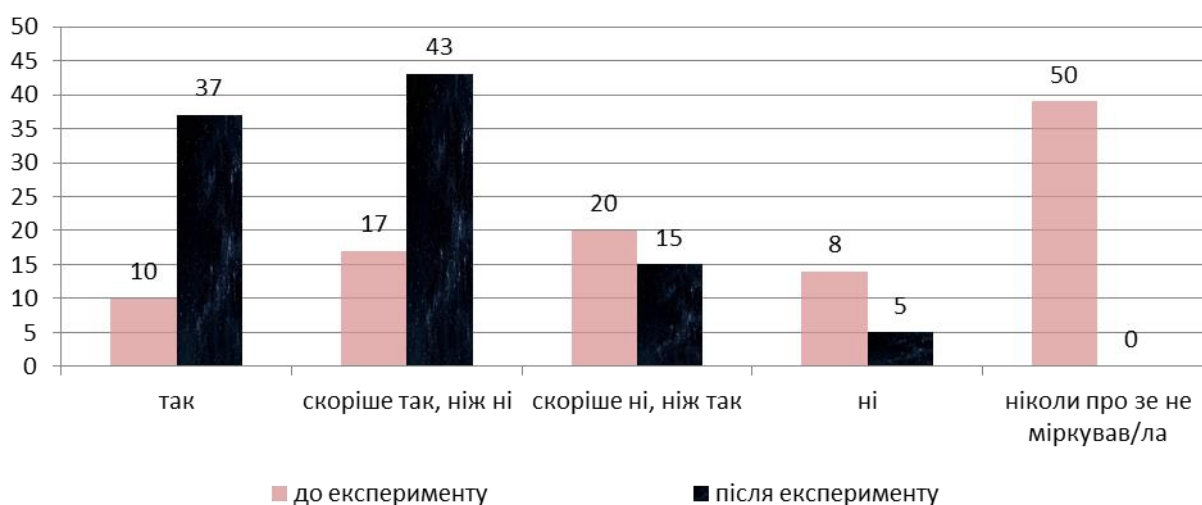

Рис.3. Результати відповідей на питання анкети: Чи є у Вас бажання, щоб більшість дисциплін викладались з використанням інтерактивних методів?

Завдяки наступному питанню анкети ми намагались з'ясувати, чи сприяє використання інтерактивних методів у

процесі навчання підвищенню зацікавленості до дисципліни, що вивчається. На початку впровадження інноваційних методів в процес навчання студенти відповіли наступним чином: «Так» відповіли 20% студентів, «Скоріше так, ніж ні» - 27%, «Скоріше ні, ніж так» цю відповідь дали 43% студентів та відповіли «Ні» 10% студентів. Але після закінчення курсу дисциплін в яких ми застосовували інтерактивні методи у процесі навчання відповіді на запитання виглядали наступним чином: «Так» відповіли 47% студентів, «Скоріше так, ніж ні» - 40%, «Скоріше ні, ніж так» цю відповідь дали 12% студентів та відповіли «Ні» 1% студентів (Рис.4).

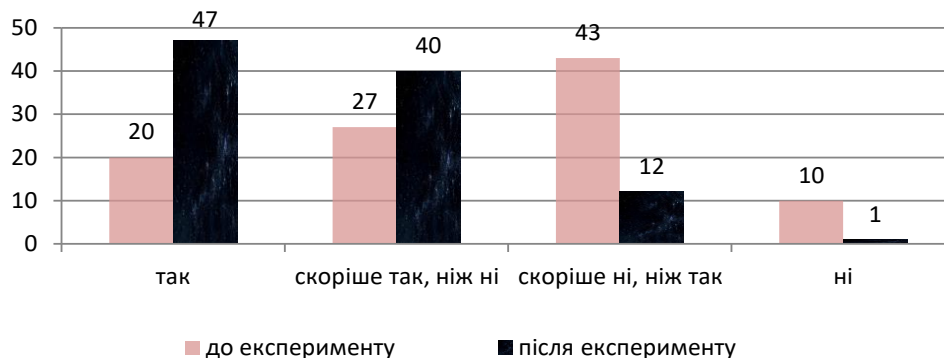

Рис.4. Результати відповідей студентів на запитання «Як Ви вважаєте, чи сприяє використання інтерактивних методів у процесі навчання підвищенню зацікавленості до дисципліни, що вивчається?»

Висновки. Отже, серед студентів національного університету фізичного виховання і спорту України нами було проведено анкетування, яке було направлено на визначення популярності використання інноваційних методів підготовки спеціалістів ФВ.

Дане анкетування дало зрозуміти нам наскільки часто у студентів НУФВСУ використовуються інноваційні методи в навчанні.

Отже, ми можемо стверджувати, що відношення студентів НУФВСУ до початку експерименту було нейтральне і навіть у 25% негативне ставлення до інновацій. Студенти навіть не замислювались над розвитком освітнього процесу завдяки використанням новітніх технологій, а також вважали, що відвідування занять студентами з використанням інтерактивних методів не покращить стан розвитку освітнього процесу, що свідчить про пасивність та відсутність зацікавленості студентів педагогічним процесом. Проте після нашого експерименту знатно покращилась. Зокрема, позитивне відношення студентів до інноваційних технологій підвищилось до 75% з 30%, 90% експериментуючих стали вважати, що рівень знань студентів підвищиться завдяки проведенню занять з використанням інтерактивних методів. І 80% студентів НУФВСУ бажають, щоб більшість дисциплін викладались з використанням інтерактивних методів, що є досить гарним результатом.

Отже, можна зробити висновок, що введення новацій у ЗВО не лише покращить роботу закладів освіти, а й знизить психологічну напруженість у колективі.

Перспективи подальших досліджень. Для підготовки спеціалістів з фізичної культури і спорту для інноваційної діяльності одним із ефективних шляхів є втілення інноваційних методів навчання, які сприяють покращенню рівня професійної освіти, формуванню навиків і знань до застосування інноваційних технологій, ефективних форм соціально-педагогічної активності, формування особистісного світогляду.

Можна зробити висновок, що зовнішньо-професійна і внутрішньо-особистісна готовність, набуваючи цілісності в процесі підготовки спеціаліста, інтегруються в систему пізнавальних особистіших, поведінкових якостей – основи компетентності, спроможності конкурувати можуть бути визначені через ступінь сформованості та здатності вийти переможцем у конкурентній боротьбі конкурентоспроможних фахівців. Таким чином, для успішної реалізації завдань сучасної освіти необхідно розробити ефективні методики, методи, прийоми та технології науковцям спільно з вчителями-практиками, які їх апробують, створити сприятливі умови в загальноосвітніх закладах, сприяти психолого-педагогічній підготовці керівників закладів, учителів, а наступний крок – познайомити з цими технологіями педагогів через педагогічну пресу, курсову підготовку, семінари, конференції, майстер-класи, тренінги тощо, залучаючи науковців і методистів. Саме це створить можливість більш ефективно впроваджувати у практику інноваційних проектів.

Література

1. Москаленко Н.В. Інформаційні технології у фізичному вихованні [навч. посібник] / Н.В. Москаленко, Ю.Ю. Борисова, Т.В. Сидорчук, О.Ю. Лядська – Дніпропетровськ: «Інновація», 2014. – 128с.
2. Пометун О.І. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

Reference

1. Kolesnikov, O. V. Fundamentals of Scientific Research: A Textbook for Students. higher tutor institutions / O. V. Kolesnikov; MONU - 2nd form., Vopr. and add - Kyiv: Center for Educational Literature, 2017. - 144 p.
2. Yermolova V.M. Teaching playing: method. manual for teachers physical Culture is a general education. tutor institutions / VM Ermolova, L.I. Ivanova V.V. Derevyanko - K.: Letter LTD, 2012. - 208 p. : il
3. Zagvyazinsky V.I. Teaching Theory: Modern Interpretation: A Textbook for High Schools. 3rd ed., Correction / V. I. Zagvyazinsky, Moscow: Academy, 2006. - 192 p.